

*Instructie voor de Opperhoofden
van de Schepen der Generale Neder-
landsche Geodroyeerde Oost-Indische
Compagnie, zoo van hier naar Indiën
gaande, als van daar herwaarts ko-
mende, en de Tafelbaay aan Cabo
de Goede Hoop, willende aandoen.*

Angezien men bevonden heeft dat de Overheden der Schepen van de Compagnie, zo naar Indiën gaande als van daar Retourneerende, de Caap de Goede Hoop, en de Tafelbaay zoekende aantedoën, veeltyds voor, ja byna in die Baay zynde, door dikwyls schie-lyk opkomende harde Zuid Ooste winden, die met veel kragt over den Tafelberg komen aftewayen, genoodzaakt zyn de Reede aldaar te verlaten, of wel voor de Baay buyten de regte Reede te ankeren, en daar door Ankers en Touwen komen te verliezen, gelyk ook sommige uyt vreeze van dit verlies, of wel dat hare Stengen met laveeren over boord zouden kunnen geraken, het met zodanige harde afluandige winden, volgens het gewoone gebruik, na 't Robben-Eyland latende doorstaan; door onkundigheit van de regte hier na aangewezeney Peyling, by 't zelve Eyland ankerende, ter oorzaak van de schie-lyk aflopende gronden, van daar tot by het Dasfen-Eyland, ja zelfs tot naar de Saldanha Baay zouden kunnen werden afgedreven, en alzo een lange voor d'E. Compagnie gantsch niet dienstige sukkeling in het doen van hare verdere reys komen te maken, behalven

nog de rampen die daar door aan de reeds in manfchap verfwakte of onmagtige Schepen, zouden kunnen werden toegebracht, gelyk de ondervinding dat al verfcheiden maalen heeft geleerd; zoo is het dat ons van daar, by gefchifte toegekomen zynde, de middelen dienende tot voorkominge van diergelyke zwarigheden, perykelen en verliezen, by experientie door het bevaaren, en een exact onderzoek van de Kusten, aldaar op onze exprefse ordre gedaan en uitgevonden, wy goed gevonden hebben dezelve by forme van Instructie te ftellen, zo en gelyk hier na is uitgedrukt, ten einde de Scheeps Overheden in het aandoen van de gemelde Tafel-Baay zig daarna zullen hebben te reguleren.

Weshalven zy Overheden, 't Land van de Caap aandoende, en de Tafel-Baay niet kunnende krygen, maar te laag vervallende; ofte ook van de Reede komende te dryven, niet meer als voor dezen wel gefchied is, buiten de Reede op de voorverhaalde vuyle Gronden zullen behoeven te ankeren, nog ook wederom 't Zee te fteeken, maar ter contrarie voor de wind onbefchroomt, op het Robben-Eyland afzeylende, des Posthouders Huis door 't Noord-Westen moeten brengen; fttaande dit Huis aan de Oostkant van 't Eyland op ftrand; kunnende men dan gerust om de Noord loopen, om 't rif dat aan de Zuydzyde van 't zelve Eyland legt, mis te geraken, wel lettende dat gedagte Rif niet nader als op 5 en een half Vadem gepasfeerd word, moettende dan vervolgens het zy by dag of nagt, om op de goede Reede van 't meergemelde Robben-Eyland te komen, gezeilt worden, zo als by de volgende Instructie belast wort.

Verbeterde INSTRUMENTIE, voor de Overheeden van Compagnies Schepen, by het uit- en inzeylen van de *Tafel-Baay*, of wel principaal, by het opzoeken van de Ankerplaats onder het *Robben-Eyland*, als:

Articul I.

Word ulieden aanbevoolen, by het opzoeken van de Ankerplaats onder het *Robben-Eyland*, niet naar de oude Instructie te werk te gaan, die ulieden beveelt het Posthouders Huys West en het Vlaggemans Huis, Zuid-West te brengen, zoo als ook de Kaart aanwyst, om aldaar goede Ankergrond te vinden, het welk na bevinding van verscheyde Scheeps Overheden, is komen te blyken, dat daar ter plaats vuyle grond was, en dus daar door ulieden niet alleen in gevaar kunnen gebragt werden van Ankers en Touwen, maar ook wel Schip en Zielen in de waagfchaal te stellen.

Art. II.

Daarom worden UE. by deezen gelast, in 't vervolg by het opzoeken van de Ankerplaats onder het *Robben-Eyland*, de volgende peylinge te observeeren, namentlyk, het Posthouders Huys te brengen in 't West-Zuid-West en het Vlaggemans Huis in 't Zuid-Zuid-West en half West, mits het Eyland niet nader te komen als 9. Vadem diepte, dewyl by onderzoek is komen te blyken, dat op 8. Vadem diepte na 't Eyland al vuyle gronden gevonden worden, zynde deeze peyling dienftig by nagt te observeeren, om reeden men als dan de Vuuren op de twee voormelde plaatsfen ziet branden, of zoo niet, volgens het al oude Seyn van het doen van een of meer Kanon Schooten zoo lang de Eylanders zulks komen te hooren, aangestooken worden.

Art. III.

Indien ulieden by dag de Ankerplaats van 't *Robben-Eyland* willen aanloopen, moet de stompe Hoek van de *Hout-Baay*, dat het buytenste land is, 't welk men van de vaste Kust zien kan, in de Zuid-Hoek van 't *Robben-Eyland*, en de Vlaggestok voor 't Posthouders Huis, regt in de voorgevel van 't voormelde Huis, worden gebragt; latende 't Anker op de diepte van 9. a 9. en een half Vadem fyne Zandgrond aldaar vallen.

Art. IV.

De Overheeden van Hoekers en kleinder soortgelyke Vaartuigen, die na het *Robben-Eyland* worden afgezonden, of het zelve by noodzakelykheid moeten opzoeken, worden by deezen aanbevoelen, dat zy lieden op de volgende peylinge moeten ankeren, namentlyk het Posthouders Huis in 't Zuid-West ten West, op de diepte van 6. a 7. Vadem fyn zand, daar dezelve veylig zullen kunnen leggen; terwyl in tegendeel zwaare Scheepen aldaar ankerende, de Wal te na zouden komen.

Batavia den 13. October 1778.

(was getekend)

J. D. SCHRYVER,
Accordeert.

Op beide deeze Aangeweezene plaatzen heeft men dit gemak, dat men dan met een styve Zuid-Ooste wind ge-
duurig kan af en aan varen, om ververfing van Schaapen
als andersinds van het Eyland te halen, het welk op de
voor dezen by de oude papieren genoteerde peyling niet
zo gevoeglyk heeft kunnen geschieden, behalven dat men
daar schielyk aflopende gronden gewaar word, waar door
de Schepen dikwils met haar Ankers dreggen, moettende
hierom niet verzuimt worden, het Loot naarstig te ge-
bruiken en in het water te houden; dog men heeft de Klip
Walvis, in de Kaart aan de Zuid-kant van 't Eyland af-
getekent, niet zo veel te myden als by gebrek van on-
dervinding in vorige tyden wel gedaan is, dewyl men daar
tegens aan 4 en een halve Vadem diepte, en vuyle grond
heeft;

heeft, zynde dit een langwerpige Klip, die zig een halve Kabel lengte om de Oost uitstrekt, tusfchen dewelke en 't Eyland 8, 7, en 6 vadems diepte midden vaarwaters, dog alle vuile gronden, word gevonden; gelyk ook zodanige vuile gronden op een Quart-myl fpatie rondom het geheele Eyland ter diepte van 9, 11, 14, 13, en 10 vadems gevonden worden, behalven alleen aan de Oost-kant daar de Schepen moeten Ankeren, zo als hier bevorens is aange-toond; en als dezelve 't Eyland by Nagt willen naderen, zal moeten werden gelet, datze dan een Kanon-fchoot fchieten, wanneer men aanstonds het vuur by het Vlaggemans huisje zal zien aansteken, midsgaders de Reede van 't Eyland willende aandoen, dan nog een tweede Kanon-fchoot, wanneer 't vuur by 't Posthouders huis ook zal worden aangestoken, waar op men dan gerust zal kunnen toezeilen, en op voorengemelde peiling Ankeren.

Maar of het gebeurde dat eenige Schepen, of van de voorfz. Reede, of in het aandoen van 't Land beneden 't Robben-Eyland quamen te geraken, of te vervallen, ende vermits de Zuid-Oostelyke of andere winden en ftiltens geen kans zagen, om op te komen, zullen dezelve insgelyks vrymoedig ende onbeschroomt nog verder mogen afzakken, naar het Dasfen-Eyland, ongeveer 8 Mylen laager als het zo evengemelde Robben-Eyland, ende omtrent Noord-Noord-West van de Tafel-Baay op 33 gr. 34 Minuten gelegen; om ter welkers plaatfe te Ankeren; men alleen te observeeren heeft, dat de Dasfenhoek Zuiden, het Bergje Rypermonde, dat zig, door de daar opleggende vogelmist, meest wit verthoont, Zuid-West ten Zuiden, en de Blaasbalk, zynde een brandende Klip aan de Noordkant, Noord-West ten Westen van zig gehouden word, alwaar men het Anker gerust op 10 vadems fyne zandgrond kan laten vallen, als meede op de Peiling van gemelde Dasfenhoek Zuiden, en Rypermonde Zuid-West, alwaar men nog 10 en 11 Vadems, even zodanige goede grond zal bevinden, leggende op beide deeze peilingen vry beter beschut voor de Zuid-Weste winden en de zwaare daaruit volgende rollinge van de zee, dan op de plaatfen

die in de oude papieren worden aangewezen, waar en boven men dan ook meerder Commoditeit heeft om met Schuiten te kunnen af en aanvaren, te meer, dewyl de ondervinding van veele jaren heeft geleert, dat men dezelve Zuid-Weste winden in 't Zuid-Oost Mousfon, wanneer men ter Caabse Reede meest harde Zuid-Ooste winden is hebbende, by het Dasfen-Eyland veel is onderworpen, wyl de Zuid-Oosten wind zelden zo verre, immers niet met zo veel forcie langs de Kust doordringt, maar by nacht het gemelde Dasfen-Eyland aangedaan zullende worden, diend wel te worden uitgezien, gemerkt men dan de Brandings eerder gewaar word dan het Eyland zelfs, uit hoofde van zyne laagheid, en dat dezelve Branding wel tot een kleine Myl in Zee is strekkende, zoo wel aan de Zuid, als aan de geheele West-kant, dewelke diend gemyd, en zo als hier boven genoteerd is, aan de Oost-zyde geankert, mitsgaders wel in aanmerking genomen te worden, dat de Stroomen hier doorgaans sterk om de Noord lopen, waar door men misgist zoude kunnen geraken, dog tusschen de Oost-wal en dit Eyland is overal schoone Zandgrond, leggende aan de Noord-kant van 't zelve, het Zandbaaytje in de Kaart afgetekent, met de naam van Lelyputters-Baay, daar men met de Schuiten moet aankomen, en in agt nemen, dat men niet tusschen de Hoek en de Blaas-balk doorvaart, maar wel benoorden gemelde Blaas-balk, om redenen, dat 'er meer andere blinde klippen tusschen leggen, die by wylen storten, en een Schuit met de daarin zynde Menschen in groot gevaar zoude kunnen brengen, het geen kan werden voorgekomen.

Voorts is het voor de Schepen die de Tafel-baay in de Zuid-ooste Mousfon moeten aandoen, veel beter onder het Dasfen-Eyland te komen, en aldaar eenige dagen te vertoeven dan buiten noodzaakelykheid direct de Saldanha-Baay binnen te lopen, ten aanzien zy in dien tyd des Jaars veelmalen genootzaakt zyn tot merkelyke veragtering van haare Reis, en tot nadeel van 's Compagnies belangen, een Maand, zes Weken, ja twee Maanden en langer in de gemelde Baay te blyven vertoeven, eer voor haar gelegentheid

heid gebooren word, om naar de Tafelbaay te kunnen opkomen, en aldaar van 't nodige verzorgt te worden, vermits de Noordelyke winden die tot het uitloopen van de Saldanha-Baay worden vereischt, als dan zelden zo lang doorstaan, als het voor de Schepen nodig is, om haar oogmerk te kunnen bereiken, daar in tegendeel de gedurige ondervinding heeft doen zien, dat het zelden mist of men kan van 't meergemelde Dasfen-Eyland, het minste hapje van goede wind waarnemende, de Tafel-Baay in zeer korte dagen besteyenen, gelyk aldaar ook twee à drie Schepen voor eenige dagen genoegzaam met Konynen en wilde Groenten tot verquikking harer ophebbende zieken, en andere Manschap kunnen gespyzigt worden, en als het den nood vereischt, dagelyks wanneer men begeert van daar na de Saldanha-Baay vertrekken.

In welk geval van onvermydelyke noodzakelykheid, de zelve Baay dan moettende werden gekozen, dient daar omtrent te werden aangemerkt, dat men die onbeschroomt kan aandoen en inzeilen, mitsgaders dat, om ter deegen verkend te geraken, moet werden gelet op twee hooge Bergen, bezuiden gemelde Baay leggende, (zynde beoorden laagachtig Land,) en by onderzoek bevonden, dat voor aan buiten de Baay en zo mede binnewaarts, de gronden meest overal in 't vaarwater, voor Schepen en mindere Vaartuigen, bequaam zyn om daar op te kunnen ankeren, 't welk vermits de stiltte die men hier veelyds ontmoet, en dat de Zuid-Wester tigt den mond van dezen Baay meest het heele Jaar door zeer sterk in loopt, dikwils gantsch dienstig te wezen zoude kunnen werden gevonden, en aan de Schepen merkelyk te pasfen komen, kunnende dezelve wyders verder binnen zeilende, haar Cours gerustelyk tusfchen de hoek van de Hoedjes-Baay en 't Marcus-Eyland door stellen, of ook wel langs de Zuidwal en 't gezegde Eyland, beneden het zelve omloopen, om de Hoedjes-Baay te besteyenen, alwaar men dan op 4 en een half, à 5 Vadem overal op schoone grond kan Ankeren, en zo diep in die Baay agter gemelde hoek loopen, dat men geen opening van de Zee meer zien kan, en over

*Onder-
rigting
wegens
de Sal-
danha-
Baay,*

zulks in een bekende Baay zonder de minste slag van Water voor alle winden bevryd legt, zynde boven dien in deze Hoedjes-Baay ook goede plaatsen en zandige Stranden, om met Schuiten en Boten te kunnen aankomen, dog goed drinkwater en verversing word hier, behalven het geene dat van de Caab komen moet, weinig of niet gevonden.

*Wegens
de Hout-
Baay.*

Ende of het gebeurde dat eenig Schip of Schepen door stilte of harde Winden, buiten de Hoek van de Caab tuschen de Tafel-Baay en Baay-Fals, op dezen Hoeks-wal quamen bezet te geraken, hebben wy de Hout-Baay agter den Tafel-Berg gelegen, in de hier bygevoegde Kaart van de Tafel-Baay doen tekenen, waar uit zal kunnen werden gezien, dat dezelve Hout-Baay is strekkende Noord-Noord-Oost en Zuid-Zuid-West, en dat men even buiten dien Baay 30, 25, 20, 15 en 12 Vadems diepte bevind, mitsgaders dat de twee Hoeken, die de Baay komen te maaken Zuid en Noord van malkanderen leggen; zynde Binne- waarts, midden Vaarwaters 10, 8, 7 en 6 Vadems diepte, almeede schoone gronden; dog als men daar voor de Zuid-West en West-Zuid-Weste Zee, die hier een zeer zwaar Water maakt, beschut zoude zyn, moet men dicht agter de Noord-hoek ankeren, daar slegts drie en mindere Vadems Water gevonden worden, en men dan maar omtrent twee Cabels Lengte van de Wal aflegt, zo dat hier geen grooter Schepen als van 100 Voeten voor de voorsz. Zee en winden bevryd leggen kunnen, zo dat deeze Baay over zulks niet anders dan by de uiterste nootzakelykheid moet werden aangedaan; in welk geval by het inzeilen dient te werden in agt genomen, dat als men tuschen de Zuid- en Noord-Hoek van dito Baay is, aldaar aan de Noord of Bakboort-zyde een klein Rif van blinde Klippen, anderhalve Cabel-lengte dwars overstekende gevonden, word, 't welk met de minste slag van water kan gezien en gemyd worden, als men het midden vaarwater houd, ook dient de tegenoverleggende Slangen-Kop nauwkeurig te worden gemyd, dewyl daar een Rif wel omtrent drie quart Myl om de Noord-West van afftrekt, dat by mooy weer
niet

niet kan werden gezien, dog waar op, by hard of onstuimig weder, sterk brand.

Maar als de Schepen nog laager en voor de Baay Fals komen te vervallen, genoodsaakt mogten werden dezelve in te loopen, zal uit de hier by gaande Kaart van dezelve Baay kunnen werden beoogt, dat de Westhoek zo na 't doenlyk is zal moeten werden gehouden aan Bak-boort zyde, mits dat men wel zal zorge dragen, dat de brandende Klip de BLAASBALK die wel drie quart Myl van gezeyde Hoek aflegt, en tusfchen dewelke en de vaste Wal geen Pasfage, dan by nood, voor Schepen is, met oplettenheid moet gemyd werden; zeilende dan verders binnewaarts tot dat men komt te ontdekken een brandende Klip, die in de Kaart de Romans Klip getekent staat, dewelke men aan Stuurboord zyde laat leggen, en zo de Simons-Baay tragt op te loopen, alwaar men op 6, 7 en 8 Vadems Water, tot dat men de geheele Zee toe heeft, kan Ankeren; zynde het daar tot een Cabel-Lengte van de Wal, drie en vier Vadem diep, en overal schoone grond; gelyk men daar ook voor alle winden beschut legt, en plaats heeft om met Schuiten en Boots aan Land, mitsgaders Water en Brandhout te bekomen, zonder dat de gemelde Romans Klip, vermits het daar steil diep tegens aan is, of de geheele West-Kant van de Baay eenigfints behoeft geschroomt te werden, als zynde 't daar overal altemaal goede en schoone Anker-Gronden, ook kan men als het nodig is dezelve Romans Klip aan Bakboordszyde leggen laten, en zo de Simons-Baay bezeilen, maar aan de Oost-Wal is het overal ongenaakbaar, en des noods kan men in de Mond van de Baay op 40, 45 Vadems Zand-Grond met Schulpjes ten Anker komen, dienende egter te worden geobserveert, dat in deze Baay zomtyds zeer harde valwinden, veel sterker als die uit 't Zuid-Oosten in de Tafel-Baay, van het Gebergte onverwacht neder storten, waar door een Zeeman, hier voor niet op zyn hoede wezende, onverziens Masten en Stengen zoude quyt raken.

Voorts heeft men van deze Baay Fals tot in de Tafel-Baay, langs de Kust altemaal vuylige Klippige gronden,

*Wegens
de Baay
Fals.*

*Wegens
de Schone
gront by*

*de Leeuwen-
Berg.*

onbekwaam voor een Schip om daarop te kunnen ankeren, behalven alleen als men de Leeuwen-bil Oost-Zuid-Oost en Zuid-Oost ten Oosten, 't midden van het Robben-Eiland Noorden ten Oosten en Noorden en half Oost, en de Galge of Duyntjes-Hoek, die de West-Hoek van de Tafel-Baay maakt, Oost en half Zuid van zig peilt, alwaar een Zandplaat gevonden word, waarop men de diepte van 25, 27 en 28 Vadem fyne zand Gronden heeft, maar als men het daar zetten wil, moet men niet lang wagten met het Anker te laten vallen, want als men deze Peiling van de Leeuwen-bil een halve Streek Zuidelyker neemt dan Zuid-Oost ten Oosten, en het Eyland Noordelyker als Noorden en half Oost, dan heeft men weder van 30 Vadem 25 en 24 Vadem vuyle Gronden, zo dat de geene die hier op willen ten Anker komen zulks schielyk moeten verrigten, ten aanzien de daar toe bequame plaats van een zeer klein bestek is, anders is het, als men de goede Grond treffen kan, hier zeer goed om te ankeren, om een klein hapje uit den Westen aftewagten, en daar meede de Tafel-Baay te bestevenen, welke Wind men hier veel aantreft wanneer het by 't Robben-Eyland nog styf uit den Zuid-Oosten doorwaait, maar als men hier leggende, eens een Anker kooft te verliezen, en dat de Zuid-Ooste Wind sterk continueerende, dan zoude men hals werk hebben om de Klip de Walvis te boven te komen, en de Reede van 't Robben-Eyland te bereyken, daarom is het wel zo secuur, dat als een Schip aankomt zeilen, en 't in de Tafel-Baay niet kunnende opleggen, de cours dan maar direct na het Robben-Eyland laat doorstaan, in dit geval de noodige Zeemanschap na gelegentheid van zaken gebruikende.

*Wegens
het Zeilen na de
Reede by
Nacht.*

En dewyl de beste Anker Gronden in dezelve Tafel-Baay, by de daar van gemaakte en dezen verzellende Kaart op haare peilingen worden aangewezen, is het onnodig voor 't overige hier iets meer dien aangaande by te voegen, maar zullen de Scheeps Overheden alleen in agt neemen, dat als zy de gemelde Baay by Avond ofte des Nagts naderende, willen aandoen, en inzeilen, zy van hun aanwezen voor 't Land, door het doen van een Canonschoot ken-

kennisfe zullen moeten geven; wanneer het Vuur op de Zuidzyde van 't Robben-Eyland zal worden aangestoken; dat zy, dit Vuur in 't Noord-Noord-West wel zo Westelyk houden, gerust met een Zuid-Zuid-Ooste, wel zo Oostelyke Cours, naar de Reede mogen stevenen, tot op de dieptens van 8 Vadems, dat, op hun nader schieten, niet alleen het Vuur op de Oostzyde van het Robben-Eyland by des Posthouders Huis zal worden opgestoken, maar ook de Vuuren van de ter Reede leggende Schepen of Vaartuigen, als dewelke hier toe, in zulk een geval, altyd orders hebben; waar op, mitsgaders op 't loot, dan gerust kan werden toegezeilt, tot dat men de diepte van 8 en 9 Vadems Water bekomen hebbende, het Anker aldaar in de Grond werpt, om de dag af te wagten, om dan vervolgens op de rechte Ankerplaats te kunnen komen.

NB. *Bevalven de Klip de Blaasbalk, is de Klip het Aambeeld, Z. O. van het uiterste der Westhoek van Baay-Fals ontdekt, waar op het alleen met laag water brand en dus gevaarlyk is. Men moet om die te myden, wanneer men een half Myl Zuiden van de Blaasbalk is, O. N. O. stuuren, zo lang tot de Westhoek N. W. is, en dan N. op boegen.*

Aldus Gearresteert ter Vergadering van de Seventiene binnen Amsteldam den 17 Maart 1746.

My Present.

NICOLAAS HARTMAN.